

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822010129
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatká
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5822010129.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudcov JUDr. Eriky Bebčákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13. júla 2022 sťažnosť prokurátora a obžalovaného M. G. proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/22/2022 zo dňa 15.6.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. uznesenie Okresného súdu Námestovo, č.k. 4T/22/2022-36 zo dňa 15.6.2022 z r u š u j e .

Podľa § 79 ods. 1 Tr. por. obžalovaného M. G., nar. XX.X.XXXX v H., trvale bytom H., prechodne bytom O. XX/XX, H., t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina, prepúšťa z väzby na slobodu.

o d ô v o d n e n i e :

Samosudkyňa Okresného súdu Námestovo uznesením, sp.zn. 4T/22/2022 zo dňa 15.6.2022 postupom podľa § 71 ods. 3 písm. a) Tr. por. a § 72 ods. 2 Tr. por., z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. obžalovaného M. G., nar. XX.X.XXXX, zobrala do väzby. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. väzbu obžalovaného M. G. nenahradila prijatím písomného sľubu. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obžalovaného nenahradila dohľadom probačného a mediačného úradníka s tým, že lehota väzby u obžalovaného začína plynúť dňa 15.6.2022 o 15.00 hod. a vykoná sa v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Žiline

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť obžalovaný M. G. priamo do zápisnice o výsluchu. Zhlásenú sťažnosť obžalovaný zdôvodnil prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo dňa 20.6.2022, doručeným Okresnému súdu Námestovo elektronicky dňa 20.6.2022, s poukazom na nasledovné:

V odôvodnení sťažnosti obžalovaný poukazuje na to, že podľa jeho názoru bol vzatý do väzby v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, ktoré cituje vo svojej sťažnosti, konkrétne § 71 ods. 3 písm. a) Tr. por. a § 71 ods. 1 písm. a) a písm. c) Tr. por., predovšetkým s ohľadom na to, že skutočnosti, ktoré sa udiali na hlavnom pojednávaní nariadenom na deň 21.4.2022, nevyjadrujú jeho postoj k trestnému stíhaniu v tom zmysle, že by chcel ujsť alebo sa skrývať, alebo mariť vykonávanie nariadených úkonov. Rovnako tak nemá záujem pokračovať v žiadnej trestnej činnosti. Na predmetnom pojednávaní chcel len riadne uplatňovať svoje právo na obhajobu, pričom dôvodne nesúhlasí s kvalifikáciou skutkov, ktoré sú mu kladené za vinu, pretože je presvedčený a chce v konaní dokázať, že tieto skutky nie sú zločinom, ale prečinom a ako zločin sú len nesprávne subsumované. Na danom pojednávaní mal byť obhajovaný obhajcom, ktorý pre krátkosť času objektívne nemohol byť komplexne oboznámený so všetkými skutočnosťami pre vec dôležitými a mal obavu z toho, že jeho právo na obhajobu tak bude naplnené iba formálne. Preto pociťoval enormný stres, ktorý v konečnom dôsledku zapríčinil jeho reakcie a jeho prechodnú nevoľnosť. Pokiaľ ide o obavu z toho, že ujde alebo sa bude skrývať, k tomu uvádza, že nemá k tomu žiadny dôvod a žiadne konkrétne dôvody a skutočnosti, na

ktorých by sa skutočne mohla táto obava zakladať, ani neexistujú. Súdu je známa adresa jeho bydliska, na žiadnom inom mieste, okrem tejto adresy sa nebude zdržiavať, bude preberať zásielky a rešpektovať príkazy súdu. Navyše nemá záujem si priťažovať tým, že by ušiel alebo sa skrýval, naopak, ako už uviedol, jeho jediným cieľom je riadne sa obhajovať a náležite objasňovať skutočnosti, ktoré jeho vinu zmierňujú. Z tohto dôvodu rovnako nemá žiadny záujem na tom páchať ďalšiu trestnú činnosť a žiadne konkrétne skutočnosti nezakladajú dôvodnú obavu v tomto smere. Určite by v prípade ponechania na slobode aspoň brigádne pracoval, aby bol zaradený v spoločnosti. Napokon nemá záujem v ďalšom priebehu súdneho konania ani akokoľvek mariť vykonávanie nariadených úkonov. Hoci súd postavil jeho väzbu na ustanovení § 71 ods. 3 písm. a) Tr. por., má za potrebné vytknúť, že pred jej nariadením sa ani nepokúsil zabezpečiť priebeh súdneho konania s využitím iných dostupných inštitútov, napríklad vykonaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti podľa § 252 Tr. por. On by sa však na hlavné pojednávanie dostavil aj v prípade jeho ponechania na slobode, pretože má záujem riadne sa v konaní obhajovať. Na základe uvedených skutočností je toho názoru, že neexistuje dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. a účel väzby je možné v jeho prípade dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka, čiže podstatne miernejším opatrením, ako je obmedzenie jeho osobnej slobody. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby Krajský súd v Žiline ako nadriadený orgán napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil a rozhodol o prepustení jeho osoby z väzby na slobodu a o nahradení väzby jeho osoby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V prejednávanej veci podal sťažnosť aj prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo písomným podaním zo dňa 24.6.2022, doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 27.6.2022, ktorú odôvodnil v podstate tým, že u obžalovaného M. G. je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. d) Tr. por., v zmysle ktorého ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, ak bol prepustený z väzby preto, že nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a sú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú niektorý z dôvodov väzby podľa odseku 1. U obžalovaného bolo správne konštatované súdom, že sú u neho naďalej dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por., pretože bol pôvodne príkazom prokurátora zo dňa 15.12.2021 prepustený z väzby z dôvodu, že obžalovanému bol nariadený výkon trestu odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp.zn. 47T/14/2021 zo dňa 31.3.2021, právoplatným dňa 26.11.2021, ktorý si do 15.6.2022 vykonával. Prokurátor navrhol krajskému súdu, aby podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté rozhodnutie v časti výroku I. a rozhodol vo veci sám tak, že obžalovaného M. G. vezme do väzby podľa § 71 ods. 3 písm. d) Tr. por., s poukazom na § 71 ods. 1 písm. a) a písm. c) Tr. por.

Prokurátor ani obžalovaný sa k dôvodom podaných sťažností písomne nevyjadrili.

Nadriadený krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutých výrokov uznesenia, ako i konanie, ktoré týmto predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť ich nesprávnosť. Následne zistil, že sťažnosti obžalovaného a prokurátora boli podané v zákonom stanovenej lehote, oprávnenými subjektami a sú dôvodné, avšak z iných dôvodov, než aké uvádzali obžalovaný a prokurátor vo svojich sťažnostiach.

Preskúmaním obsahu spisového materiálu vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4T/22/2022 predloženého so sťažnosťami, ako aj pripojeného spisového materiálu Okresného súdu Námestovo vedeného pod sp. zn. 4T/47/2021, mal krajský súd preukázané, že prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo podal dňa 16.12.2021 na M. G. a spol. pod č. Pv 28/21/5507-82 obžalobu pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., v bode 3/ v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a v bode 1/ a 2/ spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a iné. Spoločne s obžalovaným M. G. boli stíhaní a obžaloba bola podaná aj na obžalovaných F. T. a O. A.. Trestná vec voči všetkým trom obžalovaným bola pôvodne vedená na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 4T/47/2021. Na prvom hlavnom pojednávaní konanom vo veci po podaní obžaloby dňa 21.4.2022 samosudkyňa rozhodla podľa § 21 ods. 1 Tr. por. tak, že vylúčila trestnú vec obžalovaného M. G. na samostatné konanie. Toto konanie je v súčasnosti vedené na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 4T/22/2022 a zákonnou sudkyňou je naďalej Mgr. Vanda Mikulášová. Samosudkyňa následne na hlavnom pojednávaní (vo veci 4T/47/2021) po prijatí vyhlásení o vine obžalovaných F. T. a O. A. a vykonaní tomu zodpovedajúceho dokazovania vyhlásila odsudzujúci rozsudok, v ktorom ich uznala v plnom rozsahu vinnými zo žalovanej trestnej činnosti. Obžalovaný F. T. voči rozsudku podal odvolanie,

o ktorom doposiaľ nebolo rozhodnuté. V trestnej veci obžalovaného M. G. po vylúčení na samostatné konanie okrem napadnutého uznesenia o jeho vzatí do väzby nebol vykonaný ďalší úkon.

K okolnostiam väzobného stíhania obžalovaného M. G. v prejednávanej veci krajský súd zistil, že obvinený M. G. bol pre prejednávajúcu trestnú činnosť pôvodne vzatý do väzby rozhodnutím sudkyne pre prípravné konanie Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 7Tp/6/2021 zo dňa 9.7.2021 na základe príkazu na zatknutie z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. s tým, že lehota väzby začala plynúť dňa 7.7.2021 o 19.10 hod. a obvinený väzbu vykonával v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina. Rozhodnutie bolo právoplatné dňom 9.7.2021. Obvinený M. G. bol príkazom prokurátora sp.zn. Pv 28/21/5507-79 zo dňa 15.12.2021 prepustený z väzby z dôvodu, že obžalovanému bol nariadený výkon trestu odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, č.k. 47T/16/2021-98 zo dňa 31.3.2021 vo výmere 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Obžalovaný M. G. teda vykonával trest odňatia slobody v inej trestnej veci v čase konania hlavného pojednávania dňa 21.4.2022 a prepustený mal byť z výkonu trestu odňatia slobody dňa 15.6.2022 o 15.00 hod. K tomuto termínu zákonná sudkyňa konajúca vo veci 4T/22/2022 požiadala príslušný policajný orgán o spoluprácu pri predvedení obžalovaného M. G. pred sudcu Okresného súdu Námestovo po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dňa 15.6.2022 o 15.00 hod. Podľa zápisnice z dňa 15.6.2022 založenej na č.l. 32-34 (spis 4T/22/2022) po vypočutí obžalovaného M. G. dňa 15.6.2022 v čase od 17.30 hod. do 18.17 hod. samosudkyňa Mgr. Vanda Mikulášová rozhodla o jeho vzatí do väzby tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti uznesenia Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/22/2022 zo dňa 15.6.2022, voči ktorému podali sťažnosť obžalovaný, ako aj prokurátor.

Krajskému súdu bola trestná vec obžalovaného M. G. vedená pod sp.zn. 4T/22/2022 predložená dňa 6.7.2022 na rozhodnutie o sťažnostiach obžalovaného a prokurátora proti uzneseniu samosudkyne Okresného súdu Námestovo, č.k. 4T/22/2022-36 dňa 15.6.2022, ktorým bol obžalovaný M. G. vzatý do väzby.

Krajský súd v Žiline na podklade podaných sťažností v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmaval nielen správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ale i konanie, ktoré mu predchádzalo, a v tomto konaní zistil závažné procesné pochybenie súdu, ktoré má za následok nezákonnosť rozhodnutia o vzatí obžalovaného M. G. do väzby.

Za podstatné pochybenie, zistené pri preskúvaní zákonnosti konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, považuje krajský súd spôsob (ne)konania o písomnom podaní zo dňa 26.5.2022, doručenom Krajskému súdu v Žiline dňa 31.5.2022, označenom ako „Námietka zaujatosti“ vznesená obžalovaným. V rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia samosudkyňa konštatovala, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.4.2022 predložil námietku zaujatosti (prvú v poradí) voči konajúcej sudkyňi a návrh na odňatie a prikázanie veci. Ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 21.4.2022, súd o námietke nekonal z dôvodu neexistencie zákonom predpokladaného vzťahu alebo pomeru v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por., ako aj z dôvodov, že v námietke zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Námestovo neuviedol žiadny taký konkrétny dôvod, ktorý by naznačoval možnú zaujatosť, či už pre pomer k veci alebo k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por., keďže jeho námietka bola založená na iných dôvodoch ako na dôvodoch podľa § 31 Tr. por. a o takejto námietke zaujatosti v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. sa nekoná. Uvedená námietka zaujatosti je žurnalizovaná na č.l. 109 až 114. Obžalovaný však podal aj ďalšiu písomnosť, označenú ako námietka zaujatosti (v poradí druhú), doručenú Krajskému súdu v Žiline dňa 31.5.2022, ktorá bola odstúpená Okresnému súdu Námestovo dňa 8.6.2022, podľa prezenčnej pečiatky na č.l. 24. Obžalovaný uvedenú písomnosť označil ako námietka zaujatosti Okresného súdu v Námestove a v odôvodnení uvádza, že na Okresnom súde v Námestove sa vedie konanie pod sp.zn. 4T/47/2021, v ktorom zasadá samosudkyňa Mgr. Vanda Mikulášová. V marci 2022 podal na Okresný súd Námestovo námietku zaujatosti, pričom na verejnom hlavnom pojednávaní dňa 21.4.2022 mu samosudkyňa uviedla, že jeho námietku neberie na vedomie. Ako ďalší závažný dôvod zaujatosti je skutočnosť, že na Okresnom súde Košice I je pod sp.zn. 42C/13/2022-4 vedené občianskoprávne konanie medzi ním M. G. a Mgr. Vandou Mikulášovou. Na hlavnom pojednávaní ho sudkyňa vyčlenila na samostatné konanie, nakoľko spoluobvinení učinili vyhlásenie, a tak ich právoplatne odsúdila. Tu chce dať do pozornosti rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len ESLP), Mucha vs. Slovenská republika, v ktorom dal ESLP odsúdenému za pravdu, že boli hrubo porušené jeho práva na spravodlivý proces a

rozsudok Slovenskej republiky dňa 4.4.2022 zrušil. Jeho práva boli porušené tým, že ten istý senát, či samosudca nesmie odsúdiť páchatel'a, keď s jeho spoluobvinenými v podstate pouzätváral dohody o vine a treste, či vyhlásenia. Napriek námietkam súdy právoplatne odsúdili páchatel'a a ESLP rozsudok zrušil. V jeho prípade je rovnaký problém, jeho spoluobvinení učinili vyhlásenia, sú už aj právoplatne odsúdení, a preto žiada Krajský súd Žilina, aby vec pod sp.zn. 4T/47/2021 Okresnému súdu Námestovo odňal a prikázal inému okresnému súdu, aby vo veci ďalej konal. Ďalej uvádza aj vyjadrenie predsedu trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Františka Moznera k rozsudku ESLP Mucha vs. Slovenská republika, že ide o vážny problém a hrubé porušenie práv na spravodlivý proces a nesmie sa opakovať. Preto na základe vyššie uvedených skutočností, ako sú námietky, ktoré samosudkyňa Mgr. Vanda Mikulášová vôbec neberie na vedomie, civilný spor, ktorý je vedený na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 42C/13/2022, v ktorom sú on ako obvinený a Mgr. Mikulášová účastníci v postavení žalobca - žalovaný, má dôvodné pochybnosti, že ak konanie pod sp.zn. 4T/47/2021 bude naďalej pokračovať na Okresnom súde v Námestove aj v prípade, že konanie bude pridelené inému sudcovi Okresného súdu Námestovo, bude do neho nepriamo zasahovať a v neposlednom rade je aj rozhodnutie ESLP Mucha vs. Slovenská republika právoplatné dňa 4.4.2022, pričom ponechanie spisov sp.zn. 4T/47/2021 Okresnému súdu Námestovo by bolo hrubým porušením práva na spravodlivý proces. Žiada Krajský súd Žilina ako nadriadený súd Okresného súdu Námestovo, aby vo veci rozhodol a konanie vedené na Okresnom súde Námestovo, sp.zn. 4T/47/2021 okresnému súdu odňal a prikázal inému okresnému súdu vo veci ďalej konať.

Z obsahu uznesenia sp.zn. 4T/22/2022 zo dňa 15.6.2022, ako aj z obsahu zápisnice o výsluchu zo dňa 15.6.2022, kedy bol obžalovaný M. G. rozhodnutím súdu podľa § 71 ods. 3 písm. a) Tr. por. a § 72 ods. 2 Tr. por., z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. vzatý do väzby, je zrejmé, že sudkyňa žiadnym spôsobom na predložené písomné podanie, označené ako námietka zaujatosti, a jej obsah nereagovala a ani sa ňou nezaoberala. Z obsahu spisu je zistiteľné, že až písomným podaním zo dňa 22.6.2022, doručeným následne obžalovanému M. G. do Ústavu na výkon väzby Žilina a advokátovi JUDr. Ľubomírovi Kubošovi, sudkyňa oznámila, že o námietke zaujatosti súd nebude konať, a to s poukazom na ustanovenie § 32 ods. 6 Tr. por., podľa ktorého o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 Tr. por., alebo ak je dôvodom jeho námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná, to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

V tejto súvislosti krajský súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť aj okresnému súdu na skutočnosť, že každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že písomné podanie obžalovaného M. G., označené ako „Námietka zaujatosti“, predložené Okresnému súdu Námestovo dňa 8.6.2022, obsahuje iné dôvody než námietka zaujatosti, ktorá bola predložená obžalovaným na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.4.2022. Uvedeným písomným podaním sa samosudkyňa mala zaoberať už pred rozhodovaním o väzbe a s prihliadnutím na jeho obsah, vyhodnotený ako námietka zaujatosti založená na iných dôvodoch, než námietka zaujatosti vznesená na hlavnom pojednávaní dňa 21.4.2022, mala o nej konať a rozhodnúť. Osobitne s poukazom na skutočnosť, že v tom čase už bol známy aj právny záver vychádzajúci z rozsudku ESLP Mucha vs. Slovenská republika z 25.11.2021, na ktorý sa odvoláva v podanej námietke zaujatosti obžalovaný, čo vyplýva aj z aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR.

Krajský súd v Žiline po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia a s obsahom relevantných častí súdneho spisu, s námietkami zaujatosti obžalovaného M. G., s poukazom na aktuálnu judikatúru zistil, že reálne existujú okolnosti objektívnej povahy, na základe ktorých pri zohľadnení teórie zdania, je dôvodný záver o vylúčení sudkyne Mgr. Vandy Mikulásovej z prejednávania a rozhodovania v posudzovanej veci, keď je zrejmé, že by mohli vzniknúť objektívne pochybnosti o jej nestrannosti. Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. každý proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa § 2 ods. 7 Tr. por. každý má právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. dôvodom vylúčenia sudcu alebo senátu nie je skoršie rozhodnutie sudcu alebo senátu o obvinenom, spoluobvinenom alebo o iných obvinených, ktorých trestné činy spolu súvisia.

Podľa § 238 ods. 3 Tr. por. ak to okolnosti umožňujú, môže byť vec skončená len vo vzťahu k niektorému zo spoluobvinených samostatne; tým nie je porušená zásada podľa § 2 ods. 7 vo vzťahu k ostatným obvineným. Súd pritom dbá na to, aby nebola narušená zásada podľa § 2 ods. 4 vo vzťahu k ostatným obvineným alebo k osobám účastným na skutku.

Vyššie citované zákonné ustanovenia sú realizáciou článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorým je priznané právo každému domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, zahŕňajúce v sebe aj právo na nestranného sudcu. Nestrannosťou treba rozumieť absenciu predsudkov alebo predpojatosti. Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, čo znamená, že je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere.

V zmysle záverov judikatúry ESLP v prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu prezumuje až do predloženia dôkazu o opaku, objektívna nestrannosť sa posudzuje podľa vonkajších objektívnych skutočností. Platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívny nestranný, ale musí sa ako taký objektívne javiť v očiach strán i verejnosti. Objektívne hľadisko je založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu. Pri objektívnej nestrannosti stačí, ak sú tu okolnosti, ktoré môžu vyvolať pochybnosti o nestrannosti súdu. Uplatnenie inštitútu § 30 ods. 1 Tr. por. prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia pomeru vzbudzujúceho pochybnosť o nezáujatosti, v tomto prípade sudcu, preukázaná.

V nadväznosti na vyššie citované zákonné ustanovenia, aktuálnu rozhodovaciu činnosť ESLP a Najvyššieho súdu SR krajský súd poukazuje na právny stav v prejednávanej veci: Z obsahu trestného spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo, č.k. 4T/47/2021-1130 zo dňa 21.4.2022 v konaní pred samosudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou boli obžalovaní F. T. a O. A. uznaní vinnými na tom skutkovom základe, že (citovaná je časť skutkovej vety, týkajúca sa spoločného konania obžalovaného M. G.):

„1. obžalovaný O. A. spoločne s obžalovaným M. G.

dňa 15.01.2021 v čase od 04:52 hod. do 05:10 hod. v H., sídlisko O., v bytovom dome číslo XXX/X za použitia čipu, ktorý si zadovážili nezisteným spôsobom, odomkli plastové bezpečnostné dvere vedúce do vnútorných priestorov bytového domu, následne spoločne prešli do suterénu, kde nezisteným predmetom a spôsobom prekonalí visiaci zámok na kovovej mreži dverí pivnice a následne nezisteným predmetom a spôsobom prekonalí uzamykací mechanizmus na dverách pivnice č. XX nachádzajúcej sa v suteréne bytového domu patriacej F. A., nar. XX.XX.XXXX, a A. O., nar. XX.XX.XXXX, a z vnútorných priestorov pivnice odcudzili 1 ks pánsky horský bicykel zn. AVALANCHE bielej farby a 1 ks pánsky horský bicykel zn. TOTEM 40 čiernej farby, čím spôsobili poškodenému F. A. škodu odcudzením bicykla zn. AVALANCHE vo výške 600,- eur a poškodenému A. O. škodu odcudzením bicykla zn. TOTEM 40 vo výške 234,52 eur a škodu poškodením dverí vo výške 7,50 eur,

2. obžalovaný F. T. spoločne s M. G.

v presne nezistenom čase v dobe od 23:38 hod. dňa 20.12.2020 do 04:29 hod. dňa 21.12.2020 počas toho, ako F. T. dával pozor na príchod polície, M. G. nezisteným spôsobom poškodil sklenenú výplň na predných pravých dverách na uzamknutom motorovom vozidle Volkswagen Golf, evidenčného čísla TS-770BM, bielej farby, VIN: WVVZZZAUZEW123468, ktoré bolo odstavené na ulici W. v H. na O. pred rodinným domom s popisným číslom XXX/X, cez takto vzniknutý otvor vnikol do tohto

vozidla, kde v snahe odcudziť autorádio poškodil a vzal plastový rám nachádzajúci sa v strede palubnej dosky v oblasti rádia a ovládačov klimatizácie, ktorý následne odhodil blízko miesta spáchania skutku a zo stredovej priehradky nachádzajúcej sa pri rýchlostnej páke odcudzil 2 mince rôznych nominálnych hodnôt vo výške spolu najmenej 20,- eur, pričom počas toho, ako sa M. G. nachádzal vo vozidle, tak mu F. T. svietil do interiéru vozidla svetlom z mobilného telefónu, čím spôsobili doc. Ing. O. N., PhD., nar. XX.XX.XXXX, škodu odcudzením finančnej hotovosti vo výške 20,- eur, škodu odobratím rámy vo výške 155,40 eur a škodu poškodením sklenej výplne a lišty okolo sklenej výplne na predných pravých dverách vo výške 131,28 eur, pričom obvinený F. T. takto konal napriek tomu, že dňa 17.12.2020 mu bola uložená bloková pokuta zaplatená na mieste vo výške 30,- eur za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. a zároveň bol právoplatným rozhodnutím orgánu AG Fúřth (Bayern) zo dňa 24.09.2019 sp. zn. 421 Cs 951 Js 162684/19 odsúdený za trestný čin krádeže.“

Rozsudok je vo vzťahu k obžalovanému v rade 3/ O. A. právoplatný a vykonateľný dňom 7.5.2022, obžalovaný v rade 2/ F. T. voči rozsudku podal dňa 20.6.2022 prostredníctvom obhajcu odvolanie, o ktorom doposiaľ rozhodnuté nebolo. V predmetnej trestnej veci (vedenej pod sp.zn. 4T/47/2021) bol pôvodne obžalovaný aj M. G., následne vylúčený na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp.zn. 4T/22/2022, aktuálne v štádiu po podaní obžaloby na obžalovaného M. G. pre skutky kvalifikované v obžalobe Okresnej prokuratúry Námestovo, sp.zn. Pv 28/21/5507-82 v bode 1/ až 4/ ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., v bode 3/ v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a v bode 1/ a 2/ spáchanej formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., v bode 1/ prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., v bode 5/ prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák.

Zásadnou otázkou bola skutočnosť, do akej miery by mohlo vyvolať pochybnosť o nestrannosti Mgr. Vandy Mikulášovej jej predchádzajúce spolurozhodovanie o obžalovaných F. T. a O. A. rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/47/2021 zo dňa 21.4.2022, ktorého výsledkom bolo uznanie viny a uloženie trestu uvedeným spoluobžalovaným, v porovnaní so skutkovou vetou obžaloby vo vzťahu k obžalovanému M. G., ktorá vec je aktuálne vedená pod sp.zn. 4T/22/2022. Z obsahu označeného rozsudku je zistiteľné, že tento obsahuje podrobný opis skutkov pod bodom 1/ a 2/ skutkovej vety rozsudku, kde je okrem iného výslovne uvedené, že skutku sa v bode 1/ dopustil obžalovaný O. A. spoločne s obžalovaným M. G. a v bode 2/ obžalovaný F. T. spoločne s M. G., pričom popis skutku je úplne zhodný s popisom skutku, pre ktorý je obžalovaný M. G.. Hoci vyššie označený rozsudok neobsahuje samotný nález viny vo vzťahu k obžalovanému M. G., treba ho vnímať vo svetle skutkovej podstaty predmetných žalovaných trestných činov.

Samotná skutočnosť, že sudca, ktorý má rozhodovať o (ne)vine obvineného potom, čo už právoplatne (resp. zatiaľ neprávoplatne) rozhodol o vine iných obvinených pre ten istý skutok, sama osebe nepredstavuje porušenie práva na spravodlivé konanie a v jeho rámci na nestranný súd (§ 2 ods. 7), ak je rešpektovaná zásada prezumpcie neviny (§ 2 ods. 4 Tr. por.). Výslovne to vyplýva aj z ustanovenia § 31 ods. 3 Tr. por. Takéto skoršie rozhodnutie však musí z pohľadu prezumpcie neviny spĺňať viaceré kritéria. Vo všeobecnosti totiž platí, že zásada prezumpcie neviny a aj právo na nestranný súd je porušené, ak súdne rozhodnutie alebo oficiálne vyhlásenie týkajúce sa obvineného, pri neexistencii konečného odsúdenia, obsahuje jasné vyhlásenie, podľa ktorého sa dotknutá osoba dopustila daného trestného činu.

Pokiaľ ide o odsúdenie vyššie menovaných obžalovaných O. A. a F. T., na základe popisu skutku uvedeného v označenom rozsudku, ktorý sa priamo dotýka aj obžalovaného M. G. či už označením jeho osoby ako spolupáchateľa v tomto skutku, ako aj vymedzením jeho konkrétneho konania, tieto konkrétne formulácie bolo potrebné zhodnotiť z hľadiska dodržania zásady prezumpcie neviny vo vzťahu k obžalovanému M. G.. Z formulácie skutku rozsudku pre krajský súd vyplýva, že predchádzajúce odsudzujúce rozhodnutie (rozsudok), týkajúce sa ďalších spoluobžalovaných O. A. a F. T., nebolo formulované tak, aby nebolo možné vyvodzovať záver o vine u obžalovaného M. G. a aby sa tak predišlo akémukoľvek podozreniu zo zaujatosti voči jeho osobe a aby nebolo ohrozené spravodlivé prejednanie obžaloby v samostatnom konaní vo vzťahu k obžalovanému M. G.. Z hľadiska právnej kvalifikácie skutku vo vzťahu k ďalším osobám zúčastneným na páchaní trestnej činnosti, nebolo potrebné identifikovať obžalovaného M. G. individuálne, bolo by postačujúce iba uvedenie všeobecnej prítomnosti tretej

osoby tak, aby nebola jednoznačne identifikovaná, pričom navyše pri konštatovaní účasti osoby M. G. na konaní v skutku predmetného rozsudku ani nebolo uvedené, že M. G. doposiaľ právoplatne odsúdený nebol, resp. skutok nebol formulovaný pri zachovaní zásady prezumpcie neviny vo vzťahu k obžalovanému M. G., ktorý bol vylúčený na samostatné konanie a o jeho vine, či nevine ešte len bude rozhodované v inom, samostatnom konaní (výslovne v skutku aj vo vzťahu k M. G. bolo použité „sa dopustil“). V predmetnom prípade teda nie je možné výslovné konštatovanie účasti obžalovaného M. G. na skutkoch pod bodom 1/ a 2/ rozsudku ako spolupáchatela považovať za sformulované tak obozretne, aby sa zabránilo prípadnému predbežnému úsudku o vine obžalovaného M. G. (rozsudok ESLP Mucha vs. Slovenská republika), pričom v rozhodnutí v jeho skutkovej časti ani nebolo naznačené, ani konštatované, že vec obžalovaného M. G. bola vylúčená na samostatné konanie už v čase vyhlásenia rozsudku voči spoluobžalovaným, resp. absentuje aj uvedenie skutočnosti, že vina tejto osoby nebola právoplatne preukázaná. Uvedené okolnosti podľa názoru krajského súdu bránia sudkyňi Mgr. Vande Mikulášovej byť vo veci obžalovaného M. G. (vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 4T/22/2022) objektívne nestrannou. Zhrnúc vyššie uvedené, teda krajský súd uzatvára, že pokiaľ by sudkyňa rozhodujúca o väzbe obžalovaného M. G. bola postupovala dôsledne v súlade so zákonom a aktuálne existujúcou súdnou praxou, správne mala o námietke zaujatosti konať, pričom tu bol dôvod na jej vylúčenie. Je neprípustné, aby o väzbe obžalovaného rozhodoval sudca, u ktorého je daný dôvod na jeho vylúčenie. V opačnom prípade nemožno potom konštatovať zákonnosť rozhodnutia o väzobnom stíhaní obžalovaného M. G., z dôvodu nezákonnosti konania, ktoré mu predchádzalo (z dôvodu zistenia vážneho procesného pochybenia v konaní, ktoré predchádzalo vyhláseniu napadnutého uznesenia a ktoré malo za následok konštatovanie nezákonnosti väzobného stíhania obžalovaného, potom krajský súd ani samotné dôvody väzby obžalovaného ďalej meritórne nepreskúmaval). Krajský súd tiež nemôže opomenúť, že sudkyňa Mgr. Vanda Mikulášová zároveň nereagovala a nevysporiadala sa s návrhom obžalovaného na odňatie veci Okresnému súde Námestovo a jej prikázanie inému okresnému súde, ktorý návrh obžalovaného bol okresnému súde doručený ešte pred jej rozhodovaním o väzbe obžalovaného.

Z vyššie uvedených dôvodov potom krajskému súde nezostalo nič iné, len postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a následne samostatným výrokom podľa § 79 ods. 1 Tr. por. rozhodnúť o prepustení obžalovaného z väzby. Za tohto stavu súčasne nebolo možné vyhovieť sťažnosti prokurátora, ktorá bola potom krajským súdom vyhodnotená ako nedôvodná.

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.